

EERSTE DUIDING RAPPORT REMKES 'WAT WEL KAN – UIT DE IMPASSE EN EEN AANZET VOOR PERSPECTIEF'

DATUM 06-10-2022
VAN Mirjam Sterk
AAN Provinciale Staten

Op 5 oktober is het Rapport 'Wat wel kan – Uit de impasse en een aanzet voor perspectief' van Remkes gepubliceerd.

De eerste indruk van het rapport is dat het advies van Remkes een genuanceerd advies is waaruit duidelijk blijkt dat hij alle partijen goed heeft gehoord en daarbij heeft gezocht naar een denklijn om aan de verschillende belangen/opvattingen/gevoelens recht te doen, zonder het einddoel daarbij uit het oog te verliezen. De doelstellingen voor de stikstofreductie in 2030 staan nog overeind, met een nuancering. In het rapport wordt de integraliteit van de opgave benadrukt. Er wordt nadrukkelijk gesteld dat voorkomen moet worden de focus alléén op de stikstofopgave te leggen, maar dat een integrale benadering van ecologisch, juridisch, agrarisch, maatschappelijk en economisch de oplossingsrichting is. De doelstellingen voor de stikstofreductie in 2030 staan nog recht overeind. Het rapport geeft het belang aan van een stevige (stikstof)aanpak voor de korte termijn; het (vrijwillig) uitkopen van 500 – 600 bedrijven (de piekbelasters) moet leiden tot een fors dalende stikstofdepositielijn. De aldus ontstane ruimte moet (juridisch en ecologisch) allereerst ten goede komen aan de natuur, dan aan de legalisatie van PAS melders en interimers en tenslotte aan de belangrijkste bouwprojecten. Voor de piekbelasters is overigens een aanpassing van de bedrijfsvoering of verplaatsing ook een optie. Als dat niet gebeurt komt op korte termijn de vergunningverlening helemaal stil te liggen en gaat Nederland op slot met grote schade tot gevolg.

Verder geeft hij de nodige aanbevelingen voor een betere aanpak, enkele belangrijke punten zijn:

- De staat van de natuur moet centraal gesteld worden. Op het moment dat dit ook juridisch geborgd kan worden kan de KDW uit de wet;
- Alle sectoren moeten bijdragen;
- De denklijnen uit het rapport verder uitwerken in een landbouwakkoord;
- Het stikstofkaartje moet van tafel. Agrariërs moeten kunnen sturen op emissie en niet op depositie;
- Veel meer aandacht voor natuurbeheer en beloning van biosysteemdiensten;
- Een nationaal innovatieprogramma voor innovaties zowel technisch (voer en stalsystemen) als sociaal (andere soorten bedrijfsvoering, nieuwe vormen van landbouw);
- Duidelijkheid over welke soorten landbouw waar mogelijk zijn (uitmondend in een zonering);
- Uitwerking van bijbehorende verdienmodellen;
- Agrarische bedrijfsvoering moet in lijn worden gebracht met de eisen die klimaat, bodem, water, natuur, dierenwelzijn, gezondheid en cultuur stellen.

Een deel van deze aanbevelingen sluit aan bij de strekking van onze reactie op de eerdere kabinetsbrieven: de staat van instandhouding van de natuur moet centraal staan, onderschrijven van de stikstofdoelstellingen waarbij alle sectoren naar evenredigheid moeten bijdragen, een duidelijk perspectief voor de agrarische sector is noodzakelijk, het versneld oplossen van de problematiek van de PAS-melders en maatwerk in het bijzonder voor de agrarische bedrijven die al een forse bijdrage hebben geleverd. Dit sluit goed aan bij onze eigen Gebiedsgerichte Aanpak Landelijk Gebied (op basis van het Handelingskader).

Is met dit rapport de impasse met de agrarische sector doorbroken? Het is uiteraard afwachten hoe de agrarische sector reageert, en of zij bereid is te gaan meewerken aan opstellen van het voorgestelde landbouwakkoord. Het rapport is in eerste instantie gericht aan het Kabinet. Het rapport benoemt verschillende onderdelen die in de komende periode verder uitgewerkt moeten worden. Met een rol voor het Rijk, de provincies en anderen. De kabinetsreactie op dit rapport wordt op 14 oktober verwacht, dan wordt duidelijk wat het kabinet overneemt uit het rapport. Hierna informeren wij Uw Staten met een uitgebreide Statenbrief over hoe GS aankijkt tegen het kabinetsstandpunt. Deze komt naar verwachting op 18 oktober. In de infosessie op 2 november zal een uitgebreide toelichting op de Statenbrief gegeven worden.